

TOIVO
HOPP
HOPE

**DIAKONIN
ÖPPNAR
KYRKANS
DÖRRAR**

**KYRKANS
DIAKONI**
För ett människovärdigt liv

***Ett nytt bud ger jag er:
att ni skall älska varandra.
Så som jag har älskat er skall också ni älska varandra.
Alla skall förstå att ni är mina lärjungar
om ni visar varandra kärlek.***

Joh. 13:34-35

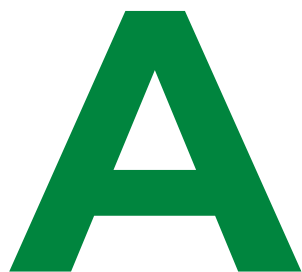

Innehåll

Tillsammans	1
1 Diakonin och diakoniarbetet i ett nötskal	10
2 Möten i livets olika skeden och vändpunkter	12
3 Diakonin svarar mot många samhälleliga utmaningar	14
4 Samhälleliga förändringar och hur man förbereder sig på sådana	16
5 Ekonomiskt stöd som en del av det holistiska mötet	20
6 En inkluderande diakoni – vi agerar tillsammans	26
7 Framgångsrik diakonikommunikation	28
8 Diakonin öppnar kyrkans dörrar	14
Öppna dörrar utåt	29
Öppna dörrar till kyrka och tillväxt	30
Öppna dörrar för alla	30
Öppna dörrar för gemensamt arbete och partnerskap	30
Öppna dörrar för nya möjligheter	31
Öppna dörrar till framtiden	31
Läs mera	32

DIAKONIN ÖPPNAR KYRKANS DÖRRAR - PUBLIKATION Bilder: pärm Jani Karlsson, Gettyimages
Gettyimages och Unsplash, s. 2 Freepik.com, s. 6 Kyrkan i Helsingfors/Elina Manninen/Keksi s. 10
Kyrkan i Helsingfors /Elina Manninen/Keksi, s. 12 Kirsi Männistö, s. 14 Kyrkans bildbank/Sanna Krook,
s. 16 Kyrkan i Helsingfors/Elina Manninen/Keksi, s. 20 Kirsi Männistö, s. 23 Kyrkans bildbank /Aarne
Ormio, s. 26 (Kyrkans bildbank /Timo Jakonen) Cecilia Forsén s. 28 Kyrkans bildbank/Maria Manelius,
s. 32 Kirsi Männistö, s. 35 Freepik.com, s. 36 Kyrkans bildbank /Sanna Krook, Kirsi Männistö Kyrkans
bildbank /Juuso Westerlund, illustrationer Freepik.com **Ombrytning:** Jani Käsmä

Tillsammans

tt arbeta tillsammans blir allt viktigare – tillsammans som kyrkans anställda, tillsammans med organisationer och myndighe-

ter, tillsammans med lokalbefolkningen. Diakoniarbetet har antagit denna utmaning och öppnat kyrkans dörrar i många riktningar. Genom att öppna sina dörrar har församlingarna stärkt sin diakonala karaktär. En diakonal församling strävar efter att fullgöra sin kallelse genom att hjälpa och stöda personer i en sårbar livssituation, främja jämlikhet och tillhörighet och skydda miljön.

Kyrkans uppdrag och kallelse i världen blir tydlig när kyrkan engagerar sig i samhällets frågor. Den diakonala verksamheten är ett sätt för kyrkan att ta plats i samhället, eftersom diakonin svarar mot samhällseliga utmaningar.

Detta dokument beskriver hur kyrkans diakoniarbete ser ut i Finland i dag och är ett inlägg i de aktuella debatterna om diakoni. Dokumentet har tagits fram av Kyrkostyrelsens delegation för diakoni tillsammans med sakkunniga vid enheten för Kyrkans diakoni och samhälle: Titi Gävert, Irene Nummela, Tiina Saarela (red.), Anita Salonen, Ulla Siirto och Katri Suhonen. Dokumentet har utarbetats på ett nytt sätt genom samskrivning. Församlingens diakoniarbetare bjöds in för att ta fram material och berätta om sitt arbete. Följande personer har varit med om att ta fram publikationen: Kati Jan-

sa, Kirsi-Maria Männistö, Heini Sajalin, Pia Saarela, Olga Tolsa och Pia Valonen.

Tack till alla skribenter och illustratörer och alla som kommenterat! Tack även till direktör Kalle Kuusimäki, som har gett värdefull respons under arbetets gång.

Kapitel 1 ger en kort presentation av vad diakoni handlar om. Kapitel 2 beskriver möten inom diakoniarbetet. Människan har i den tid vi lever i ett stort behov av att genuint bli sedd och hörd som en hel person, inte bara i egenskap av till exempel någon som mottar hjälp eller sedd enbart utifrån ett lösningsfokuserat perspektiv. Kapitel 3 går igenom vilka samhällseliga utmaningar och fenomen vi möter i diakoniarbetet. Diakoniarbetarna har en betydelsefull tyst kunskap om läget och missförhållanden i samhället. När diakoniarbetarna sätter sig in i hur människor i en sårbar situation har det i vardagen fördjupas förståelsen. Kapitel 4 handlar om behovet att av stöda människor till följd av kriser och samhällseliga förändringar. Ett exempel är den situation som coronapandemin gav upphov till och vad vi lärde oss av den. Kapitel 5 beskriver den ekonomiska hjälp som diakonin står för, i synnerhet baserat på resultaten från den enkät som genomfördes bland anställda våren 2023. I kapitel 6 beskrivs frivilligverksamheten, tillgängligheten och vad det innebär att dela livet med varandra. I kapitel 7 behandlas diakonins kommunikation och betydelse. I slutet av dokumentet, i kapitel 8, speglar vi innehållet i de tidigare kapitlen mot kyrkans strategi Öppna dörrar.

ChatGPT svarade på frågan vilken betydelse diakonin har för kyrkan :

Diakonin betyder många olika saker för kyrkan, vilka reflekterar den kristna värdegrunden och tjänandet. Här presenteras några centrala betydelser som diakonin har för kyrkan:

1. Manifestering av kärleken till nästan: Diakonin är ett centralt sätt att konkretisera och fullgöra den kristna uppmaningen att älska sin nästa. Den erbjuder praktiska möjligheter att hjälpa och stöda medmänniskorna, och i synnerhet dem som befinner sig i en sårbar situation.
 2. Ansvar för att försvara dem som är svagare: Med hjälp av diakonin kan kyrkan ge en röst till dem vars röst inte hörs eller som inte har tillräckligt med resurser för att stå upp för sig själva. Diakonin strävar efter rättvisa för och omsorg om människor i olika livssituationer.
 3. Samhällelig betydelse: Genom diakonin kan kyrkan delta i den samhälleliga debatten och verka för social rättvisa. Diakonin utmanar strukturerna och strävar efter att ändra de strukturer som orsakar ojämlikhet och orättvisa.
 4. Stöd för andligt och fysiskt välbefinnande: Med hjälp av diakonin kan kyrkan erbjuda andligt stöd och tröst till dem som går igenom svårigheter och lidande. Den kan också erbjuda konkret hjälp och tjänster som främjar det fysiska välbefinnandet.
 5. Främjande av gemenskap och solidaritet: Diakonin hjälper till att skapa gemenskaper som bryr sig om och stöder varandra. Den stärker solidariteten och ansvaret för nästan och främjar gemenskap.
- Det är viktigt att notera att diakonin inte bara är en uppgift för enskilda aktörer utan en strävan hos hela kyrkan. Diakonin genomförs såväl inom de lokala församlingarna som på det internationella planet med hjälp av kyrkans olika aktörer, såsom diakoniarbetare, frivilliga och organisationer.

Att reflektera över

Tänk på frasen "Diakonin öppnar kyrkans dörrar". Vad ser du?

Ser du scenariot

- inifrån: att man öppnar dörrar utåt
- utifrån: att man öppnar dörrar inåt
- som en metafor: att man får in friska fläktar eller
- något annat?

Hur tänker du?

1 Diakonin och diakoniarbetet i ett nötskal

Diakonin har sina rötter djupt i kyrkans historia och går ända tillbaka till Jesu exempel och urkyrkan. [Den här beskrivningen av hur diakonin utvecklats i Finland](#) berättar om diakonins rötter i Finland (på finska). Diakonin har hållit fast vid sina rötter och utvecklats utifrån samhällets behov. Här kan du läsa om hur diakonin utvecklats i Borgå stift: [Mot en större helhetsförståelse av diakoni – Borgå Stift \(borgastift.fi\)](#)

Diakoni och diakonal verksamhet är vidare begrepp än diakoniarbete. Diakoni handlar inte bara om en av församlingens arbetsformer, diakoniarbetet, utan om hela församlingens, dess medlemmars och anställdas uppdrag och sätt att leva. När man talar om den diakonala kyrkan och den diakonala verksamheten så inbegriper det kyrkans medlemmar och anställda och deras verksamhet. I församlingarnas diakonala verksamhet deltar också många frivilliga som inte är medlemmar i kyrkan.

Den diakonala kyrkans uppdrag har vi sammanfattat på följande sätt:

Den diakonala kyrkan

- hjälper och stöder människor som befinner sig i en sårbar livssituation
- verkar för rättvisa, jämlikhet och fred
- bygger gemenskaper som främjar ett gott liv samt värnar om skapelsen.

Kyrkostyrelsens delegation för diakoni har utarbetat [Principer och riktlinjer för diakonin](#), som styr församlingarnas diakoniarbete.

Med diakoniarbete avses det mångsidiga arbete som diakoniarbetarna utför. Arbetet kan ha psykiska, andliga och sociala dimensioner, det kan handla om materiellt stöd eller stöd för det fysiska måendet. Det kan också inbegripa samhälleligt påverkansarbete.

Diakoniarbetet är det arbete som kyrkans yrkespersoner inom social- och hälsovård utför. Det stärker delaktigheten och lindrar ensamheten. Kärnan i diakoniarbetet är att man möter människorna, dvs. att man tar sig tid att se dem och lyssnar till dem på ett holistiskt sätt.

Människor får psykiskt och andligt stöd och de får hjälp med konkreta praktiska och psykiska problem. Verksamhetsformer är till exempel olika gruppverksamheter, mathjälp, hänvisning till tjänster och hjälp med att uträtta ärenden och personliga möten. För diakoniarbetarna öppnas ofta också dörrar till hemmen. Arbetet förutsätter goda kunskaper om den sociala tryggheten och hälso- och sjukvårdens tjänster. Inom diakoniarbetet påverkar man dessutom orsakerna till nöden genom lokalt och nationellt samarbete.

Samarbetsparter inom församlingens diakoniarbete är kommunernas och välfärdsområdenas social- och hälsovård, FPA, ekonomi- och skuldrådgivningen samt olika organisationer och föreningar. Diakoniarbetet stöder befolkningens funktionsförmåga och kompletterar social- och hälso-tjänsterna. Etablerad samarbetspraxis i vardagen upprätthåller trygghetskänslan, framtidstron och ger invånarna resurser att kunna agera i alla situationer.

Inom diakoniarbetet bemöts människan på ett holistiskt sätt. Detta gäller redan från det att ett möte planeras. När man träffar människor i grupp eller i samband med blodtrycksmätning, ekonomisk hjälp, gemensamma måltider, frivilligverksamhet, hembesök, på ett härbärge för hemlösa eller i någon annan situation ska de bemötas med respekt.

Mötesplatser med lågtröskel som drivs tillsammans med lokala aktörer ger människor erfarenheter av samhällelig och social delaktighet. Nätverk ger möjlighet till påverkan och i dem kan människor utveckla färdigheter att påverka. Dessa platser drivs och leds ofta av kommuner och församlingar. Ett exempel är projektet Gemensamt kök och andra gemenskapsbaserade måltider och evenemang som kommunen och församlingen arrangerar gemensamt och ofta också tillsammans med andra lokala aktörer.

Genom att förebygga marginalisering, utanförskap och ojämlikhet blir samhället mer rättvist och den mentala kriställigheten starkare. Det stabiliserar förhållande-

na i samhället. I synnerhet som partner till social- och hälsovårdsväsendet erbjuder församlingens diakoniarbete invånarna en samtalsmöjlighet i ångestfyllda situationer i vardagen och ibland ekonomisk hjälp då förebyggande utkomststöd inte är möjligt eller tillräckligt.

Kyrkan har cirka 1 300 diakoniarbetare. Diakoniarbetarna är tjänsteinnehavare med tystnadsplikt. Utbildning ger kompetens som legitimerad yrkesperson inom såväl diakoniarbetet som social- och hälsovården.

Grunden för en tjänsteinnehavares yrkeskompetens inom diakoni utgörs dels av socionomexamen (YH), sjukskötaresexamen (YH) eller någon motsvarande tidigare examen på institutnivå inom social- eller hälsovårdsbranschen och dels av den kompetens som studierna i den kyrkliga sektorn ger. [Från beskrivningen av kärnkompetensen för diakonins tjänsteinnehavare.](#)

Den kristna tron innebär att man följer Jesus och är hans lärjunge. Kyrkans uppgift är att leva ut det som Jesus sade. Kyrkan praktiserar Jesu exempel och läran om kärleken till nästan när man står upp för rättvisa, jämlikhet och fred. Undersökningar visar att det här också är vad människor förväntar sig av kyrkan.

Kyrkolagen sammanfattar Evangelisk-lutherska kyrkan i Finlands uppgift (1 kap. 2 §):

"I enlighet med sin bekännelse förkunnar kyrkan Guds ord och förvaltar sakramenten samt verkar också i övrigt för att sprida det kristna budskapet och förverkliga kärleken till nästan." Kyrkolagen konstaterar i sin tur (3 kap. 24 §) att "Församlingen och dess medlemmar ska utöva diakoni. Diakoni är att ge hjälp som grundar sig på kristen kärlek, särskilt till dem vars nöd är störst och som inte får någon annan hjälp."

Man säger ibland att diakonin utgår från altaret och återvänder till altaret. Med det här avser man bl.a. den kontinuerliga växelverkan mellan gudstjänsten och diakonin. I gudstjänsten sänds församlingen ut i vardagen och ut i livet för att tjäna. Den kristna tron är också en resurs för diakoniarbetarna, och den finns med även då Jesus eller trons innehåll inte diskuteras uttryckligen. Den diakonala verksamheten vittnar om Guds rike och förkunnar evangelium genom handlingar. Tron synliggörs i hur vi förhåller oss till andra människor och vilka värden vi grundar oss på när vi fattar beslut.

I diakoniarbetet skiljer man inte mellan det jordiska och det andliga när man verkar för människornas bästa. När man står upp för rättvisa och arbetar för en bättre situation för dem som är i en svagare ställning fullgör diakonin den uppgift som Jesus gav. Medlemskap i kyrkan eller en viss övertygelse är inte ett kriterium för att kunna söka hjälp. En person som söker hjälp hos församlingen behöver alltså inte vara medlem i kyrkan för att få hjälp och stöd och man frågar inte om den hjälpsökandes övertygelse. Hjälpbehovet be-

döms baserat på livssituation och den nöd människan upplever.

I samarbetsnätverk respekterar församlingen och dess anställda andra aktörers principer. I samarbetet söker man ett gemensamt mål och gemensamma principer för arbetet och kommer överens om sådana verksamhetssätt som passar alla samarbetsparter. Det väsentliga är att man genom gemensamt arbete tillsammans med olika aktörer svarar mot de behov som deltagarna i verksamheten och lokalbefolkningen har.

Att reflektera över

Hur beskriver ni i din församling diakoniarbetets andliga dimension?

Hur berättar ni om församlingens andliga aspekter och riktlinjer inom samarbetsnätverket?

2 Möten i livets olika skeden och vändpunkter

Diakoniarbetarna är professionella när det kommer till människomöten. Årligen sker cirka 2 miljoner möten, varav nästan hälften någon annanstans än i kyrkans lokaler. I situationer där man fokuserar på endast en familjs eller persons ärenden möter man inom diakonin årligen cirka 600 000 personer. I cirka hälften av fallen är ekonomi en orsak till mötet och i en fjärdedel av fallen någon sjukdom.

Också mänskliga relationer är en aspekt som ofta kommer upp. Av de människor man möter bor mer än hälften ensamma och en femtedel är barnfamiljer. I kyrkans statistik finns också uppgifter om vilka av verksamheterna som ordnas tillsammans med andra aktörer, såsom den offentliga sektorn, företag eller föreningar. Statistisk information samlas också in om annan verksamhet som diakoniarbetet ordnar. All statistikföring görs anonymt och åven-tyrar inte konfidentialiteten.

Syftet med de möten och samtal som hålls inom diakoniarbetet är att hjälpa människor att finna hopp och se framåt i livet. Hjälpande samtal kallas också själavård. De samtal som förs inom diakonin omfattas av tystnadsplikt. Orsakerna till ett möte är skiftande och diakoniarbetaren känner inte alltid till orsaken till mötet på förhand. Diakoniarbetaren bör förbereda sig på att med öppet sinne lyssna på den person eller familj som tar kontakt. I samband med att människor söker ekonomisk hjälp händer det ofta att de också berättar om andra orosmoment i livet och bokar senare tid för samtal av den orsaken.

Under samtalen berättar människor ofta om sådant som de har haft svårt att tala om i andra sammanhang. Det är inte heller ovanligt att någon säger att diakoniarbetaren är den första som han eller hon har pratat om saken med. Sådana ämnen kan till exempel vara familjevård, allvarlig sjukdom eller ett beroende hos en själv eller en närstående eller någon gammal livssorg som personen bär på. Diakoniarbetarna brukar i regel inte begränsa diskussionsämnena, utan lyssnar på vad personen just då har behov av att ta upp till diskussion. Det här är definitivt också en möjlighet för diakonin i en situation där många hjälpaktörer är tämligen specialiserade på olika ämnesområden. Ingenting i anknytning till det fysiska, sociala, psykiska eller andliga är uteslutet från diskussion, om människan har ett behov av att tala om det.

I samtalen kan det komma fram olika teman relaterade till livet och dess vändpunkter, såsom ensamhet och frågor som gäller ensamboende, frågor kring parförhållandet

och familjen, bostadsrelaterade orosmoment, barnlöshet eller oro för barn, egen eller en anhörigs fysiska eller psykiska sjukdom. Dessutom kan samtalen behandla olika frågor med anknytning till kriser och sorg, ekonomi eller beroendeproblematik. Ibland kommer samtidigt människans andliga grubbel fram. Allt detta förutsätter att diakoniarbetaren har en mångsidig kompetens och förmåga att hänvisa människor till att söka hjälp eller stöd. Diakoniarbetaren är medveten om gränserna för den egna kompetensen och är bekant med det lokala hjälpnätverket.

Att reflektera över

Hur anser du att stöd i vardagens kriser kan betraktas som själavård?

3 Diakonin svarar mot många samhällseliga utmaningar

Inom diakonin blir samhällets problem och smärtpunkter synliga hos de människor man möter. Nedan listas några samhälleliga fenomen och utmaningar, som diakoniarbetarna försöker hitta lösningar på både på individnivå och genom att till exempel påverka beslutsfattare.

Nivån på grundskyddet: Det är ett välbekant fenomen för diakoniarbetarna, att en människa som drabbas av sjukdom kan hamna i en situation som blir omöjlig att hantera utan utomstående hjälp. Samhällets stöd är inte tillräckligt. Europeiska kommittén för sociala rättigheter har upprepade gånger konstaterat att nivån på den sociala tryggheten i Finland är för låg. Nedskärningar i den sociala tryggheten orsakar nöd och lidande bland dem som befinner sig i en sårbar ställning.

Fattigdom och ekonomiska utmaningar: Diakonin hjälper människor i en ekonomiskt sårbar ställning genom att ordna mathjälp, klädhjälp, rådgivning och servicehandledning.

Ensamhet och utanförskap: Diakonin ordnar stödnätverk, gruppevenemang, besök och samtalsgrupper.

Orättvisa: Diakonin främjar rättvisa och jämlikhet i samhället, försvarar mänskliga rättigheter, minskar fattigdom och utslagning genom att påverka politiska beslutsfattare, kyrkans beslutsfattare och den stora allmänheten med hjälp av kommunikation och genom att bemöta alla människor med respekt.

Sjukdom och lidande: Diakonin erbjuder stöd och tröst till dem som är sjuka och lider och till deras närstående. Det kan handla om att göra sjukhusbesök, erbjuda kamratstöd, bönehjälp och olika former av mentalt stöd vid sjukdomar och lidande. Diakoniarbetarna stöder också människor så att de får den hälso- och sjukvård som de behöver.

Psykiska problem: Ett holistiskt och respektfullt bemötande stöder människans mentala hälsa. Diakonin organiserar dessutom stödgrupper, hänvisar människor till hjälp, erbjuder samtalsstöd och främjar en öppen diskussion om mental hälsa.

Diskriminering och ojämlikhet: Diakonin bekämpar genom all sin verksamhet rasism och hatretorik. Respektfullt bemötande och jämlik behandling är centrala principer inom diakoniarbetet.

Att reflektera över

Hur anser du att församlingen borde svara på samhälleliga utmaningar?

Hur bemöter och stöder din församling invånare som befinner sig i en sårbar situation?

Hur bemöter din församling en person som många anser har misslyckats i livet?

Hur motverkar din församling rasism och hatretorik?

4 Samhälleliga förändringar och hur man förbereder sig på sådana

De senaste åren har erbjudit möjligheter till utveckling för diakonin. Coronapandemin, som berörde hela samhället, tvingade diakonin att anpassa sina funktioner och minska kontakterna. En betydande del av församlingens verksamhet flyttade till nätet och samtalshjälp via telefon eller över nätet ökade. Församlingarna organiserade mathjälpen och kontakterna med äldre på ett nytt sätt genom telefonsamtal och här fick också frivilliga en betydande roll. Under pandemin ökade samarbetet med andra aktörer ytterligare, i synnerhet med social- och hälso- och sjukvårdstjänsterna. Befintliga nätverk tillsammans med näringslivet och organisationer inom social- och hälsovårdssektorn visade sig vara betydelsefulla i den exceptionella situationen. Då det var nödvändigt att reagera snabbt var det av yttersta vikt att nätverket av samarbetsparter redan var etablerade inom diakoniarbetet.

I den rapport som utredde hur församlingsarbetet klarat sig genom den utdragna undantagssituationen (Salminen 2021) upplevde de anställda att de centrala riskfaktorer som krisen synliggjorde var utmaningar i arbetsfördelningen och arbetskulturen och i ledarskapet. Den ojämnt fördelade arbetsbördan tillspetsade problemen med arbetsfördelningen, omorganiseringen av arbetet och ledarskapet. Då församlingarnas verksamhet till stöd för de ukrainska flyktingarna undersöktes våren 2023 rekommenderades det att församlingarna proaktivt skulle uppdatera sina beredskapsplaner och ansvarsfördelningen i dem med tanke på kommande krissituationer. Att krissitua-

“Kris- och undantagssituationer kan i bästa fall förnya församlingen.”

tionen betraktades som hela församlingens gemensamma sak ansågs viktigt. Under normala förhållanden är det viktigt att stärka hela församlingens samarbete med lokala aktörer och att förbereda sig på att kalla in frivilliga i arbetsgemenskapen.

Kris- och undantagssituationer kan i bästa fall förnya församlingen. Besvärliga situationer tvingar oss att fokusera på det nödvändiga och intensifiera samarbetet inom församlingen och i samarbetsnätverket. Vissa församlingar har till följd av krissituationerna blivit tvungna att agera mer projektbetonat. Tanken är då att uppgifterna inte ska fortsätta för alltid utan att arbetet periodiseras utifrån befintliga resurser och behov och blir mer hanterbart.

Att reflektera över

Ledde coronapandemin till en permanent ändring av verksamhetssätten i din församling?

Kunde ett projektbetonat tillvägagångssätt öka församlingens smidighet även under normala förhållanden?

5 Ekonomiskt stöd som en del av det holistiska mötet

Då och då förs det inom kyrkan en livlig debatt om den ekonomiska hjälpen. Det förefaller som om olika människor och aktörer har olika uppfattningar om den ekonomiska hjälp som ges inom diakoniarbetet. I debatterna utkristalliseras två olika ståndpunkter. Dels framförs det att den ekonomiska hjälpen är en central del av det övergripande diakoniarbetet, dels hävdas det att det bara handlar om att dela ut pengar. Därför finns det

anledning att titta närmare på den ekonomiska hjälp som ges inom diakoniarbetet.

Genom sin ekonomiska hjälpverksamhet får kyrkan en avsevärd kunskap om de människor som lever i en sårbar situation i Finland. Den här kunskapen behövs när kyrkan försöker påverka samhälleliga missförhållanden. Utgående från uppgifterna från den ekonomiska hjälpverksamheten vet vi att grundskyddet i Finland är otillräckligt. Exempelvis kan en sjukdom inne-

bära en stor fattigdomsrisk för människor, trots att den allmänna uppfattningen är att vi i Finland har en täckande social trygghet även vid sjukdom.

Det är svårt att klara sig på grundskyddet när inkomsterna inte längre räcker ens till det nödvändiga och människor blir tvungna att pruta på motion, mat och mediciner. Det här framkommer i den enkät som gjordes bland diakoniarbetare 2023 och i ansökningarna till Kyrkans diakonifond. Många ansöker om hjälp från diakonin eftersom det är mycket svårt för dem som lever på grundskydd eller en liten lön att få pengarna att räcka till för nödvändiga utgifter såsom boende.

Genom den ekonomiska hjälp som ges strävar diakonin efter att stärka människors kontroll över sin vardag och ekonomi. Samtidigt stöder diakoniarbetarna den fysiska och psykiska hälsan och förebygger utanförskap. Till den ekonomiska hjälpen hör också att hänvisa till de tjänster samhället erbjuder och som personen har rätt till. Den ekonomiska hjälpen förutsätter ett nära samarbete med social- och hälsovårdsväsendet.

Enheten Diakoni och samhälle vid kyrkostyrelsen frågade diakoniarbetarna hur de definierar och genomför den ekonomiska hjälpen. Från och med början av 2023 var enkäten öppen och tillgänglig i en Teamskanal där församlingarnas alla diakoniarbetare var med. Det kom in 189 svar.

Enligt enkäten var det nästan ingen diakoniarbetare som såg den ekonomiska hjälpen som enbart en fråga om att dela ut pengar. Diakoniarbetarna definierar klart

den ekonomiska hjälpen som en del av det holistiska bemötandet, exempelvis så här:

"Vi ser till helheten, dvs. inte bara "penningbristen" och ger samtidigt andligt stöd och hänvisar till behövliga tjänster. Vi går vid personens sida och uppmuntrar."

De som arbetar inom diakonin har gemensamt fastställt principer för den ekonomiska hjälpen. Formuleringen ovan motsvarar den definition i enlighet med [Principer för ekonomisk hjälp \(på finska\)](#) och på [svenska](#).

Många lokalförsamlingar har fastställt principer för hjälpverksamheten. Till exempel [Åbo och S:t Karins kyrkliga samfällighets information](#) om hjälpverksamheten och hur en person kan ansöka om hjälp (på finska).

För diakoniarbetarna är den ekonomiska hjälpen en del av ett holistiskt bemötande. Utifrån enkäten ser man att det i diskussionen har höjts kritiska röster delvis av den anledningen att alla som ansöker om ekonomisk hjälp inte vill göra sådana ändringar i sina liv, som ur diakoniarbetarens perspektiv vore nödvändiga för att förbättra den berörda personens livssituation. Sådana situationer orsakar frustration bland diakoniarbetarna och ger upphov till kritisk debatt om hjälpverksamheten. En del människor vill bara ha en liten extrasumma. För vissa är hjälpen nödvändig, för att man till exempel ska klara veckoslutet, för andra är det bara "fiffigt att se till att få den när det en gång är möjligt".

Enkäten om den ekonomiska hjälpen avslöjade att den ekonomiska hjälp som ges inom diakoniarbetet måste omdefinieras. Ovanstående definition, som bygger på den holistiska tanken, motsvarar inte nödvändigtvis alla hjälpbehövandes önskemål. En vidare definition hjälper oss att klä i ord också de situationer där en människa snabbt behöver få hjälp för att ta sig igenom det värsta. För att undvika frustration borde den nya definitionen också omfatta situationer där ett holistiskt tillvägagångssätt inte är ändamålsenligt eller möjligt.

Den ekonomiska hjälpverksamheten inom diakoniarbetet bör definieras utifrån vad som är ändamålsenligt, så att också snabbhjälp ses som något betydelsefullt.

1. I första hand bemöter diakoniarbetaren människan holistiskt: kontrollen över vardagen och ekonomin stärks och samtidigt stöder diakoniarbetaren människans mentala och fysiska hälsa och ofta förhindras också utanförskap. I samband med den konkreta hjälpen handleder diakoniarbetaren också personen att få tillgång till lagstadgade och andra sociala tjänster och förmåner. En väsentlig aspekt av den ekonomiska hjälpen är att hänvisa människor till de tjänster som samhället erbjuder och som de är berättigade till.
2. I en plötslig kris hjälper diakonin människan genom krisen så att hon och hennes närstående orkar se framåt.

3. Vid långvarig ekonomisk nöd stöder diakoniarbetaren människan så att hon orkar leva i ständig ekonomisk knapphet, trots att hon just nu inte kan förvänta sig någon förändring i en positiv riktning.

Ekonomiska problem kan vara en traumatisk kris för en människa. Människor kan då vara extra krävande, och många olika känslor kan stiga upp till ytan. I det webinarium om ekonomisk hjälp som arrangerades av Kyrkans diakonifond listade diakoniarbetarna följande känslor som de hjälpbehövande gav uttryck för:

"Frustration, självförebåelse, hat, hopplöshet, rädsla, ångest, lidande, utmattning, trötthet, fysiska symtom, dödsönskan, skam över att ha misslyckats, känsla av orättvisa, avund, anklagelser mot andra, depression, förlorad aptit, sömnlöshet, uppgivenhet, skuldkänsla. Tankarna mal i huvudet och handlar bara om den ekonomiska situationen, vilket leder till lidande och ångest t.ex. i barnfamiljer. Skam över den egna situationen eller ibland skuldbeläggande av andra."

Att möta olika livssituationer och att lyssna på människor är förknippat med svåra känslor som även påverkar den anställda. Att ta emot känslor är tungt och diakoniarbetaren löper risk att drabbas av empatitrotthet. Arbetsgivaren ska stöda de anställda, till exempel genom att erbjuda möjlighet till ar-

betshandledning. Att hantera och behandla svåra situationer och känslor som väckts i arbetet ingår i god yrkesskicklighet. En god arbetsgemenskap och sakkunnig arbetsledning skyddar de anställda från utmattning.

Att hjälpa människor ekonomiskt är ändå belönande, efter hjälpen kan den anställda få tacksam respons:

"Mötet gav en känsla av lättnad och hopp. Tacksamhet, förnöjsamhet, glädje, den som tidigare trillat ner i ett svart hål börjar se ett ljus i ändan av tunneln, lättnad, lindring, kanske insikter, hoppfullhet. De som fått hjälp har kommit för att tacka och sagt att det burit dem genom svåra tider. De upplever sig ha blivit sedda och bemötta som människor trots att de har genomlevt ekonomiska svårigheter (t.ex. skammen att ha hamnat i utsökning). (Insamlade i samband med webinariet om ekonomisk hjälp 1.3.2023)

Diakoniarbetets ekonomiska hjälp är en del av ett hjälparbete där viktiga och centrala element är att lyssna till och respektera människan och ta henne på allvar. Många människor har blivit hjälpta av diakoniarbetets ekonomiska hjälpverksamhet utan att någon materiell hjälp har getts. Pengar, kläder och mat är nödvändiga för människan i vardagen och behovet av dem kan inte förbises när människan möts holistiskt. Baserat på den respons som diakoniarbetarna får vet vi att även materiell hjälp har vårdat själen samt den mentala och fysiska hälsan.

Ekonomisk hjälp förutsätter inte alltid materiell hjälp. Att reda ut räkningar och skulder tillsammans med den hjälpbehövande, att berätta om förmåner och hänvisa personen till service kan utgöra betydelsefull ekonomisk hjälp för en människa i nöd.

Många församlingar arbetar också förebyggande genom att ordna stödgrupper för människor för att de ska kunna hantera sin ekonomi bättre eller ger råd hur de kan göra billigare mat så att vardagsekonomin blir lättare att hantera.

Här är en länk till [Åbo svenska församlings diakoniutmaning](#) och till Vardagsekonomi [Diakoni är vår grunduppgift](#).

Att reflektera över

Vet du vilka människor som är utsatta, hur du når ut till dem och vad de önskar sig?

Känner du till hur vardagen ser ut för dem som befinner sig i en sårbar ställning inom din egen församlings område?

Kunde er församling bevilja lägerstipendier i stället för lägerunderstöd? Hurudana tankar och känslor väcker den ekonomiska hjälpen hos dig och varför?

Hur uppfattar du att vardagen ser ut för en låginkomsttagare? Hur påverkar samhällseliga beslut livet för dem som bor inom din församlings område?

6 En inkluderande diakoni – vi arbetar tillsammans

Ett gemenskapsliv (på engelska conviviality) inbjuder olika människor att arbeta tillsammans och att dela med sig av vad de kan ge till förmån för andra. I stället för ett ensidigt givande handlar det om en ömsesidighet, där var och en ger det som är möjligt, delar med sig till exempel av sin tid eller sin livshistoria. Diakonins bärande tanke är att hjälpa varje människa att hitta den egna gemenskapen, där hon kan uppleva delaktighet och få en meningsfull uppgift. Varje människa är viktig och allas kunskande kommer till användning. När man känner att man förmår dela livet med andra ökar tilliten både till sig själv och andra. Man får uppleva att man blir sedd och hörd. Församlingens frivilligverksamhet är en viktig inkörsport till en gemenskap och för att finna sin plats och hitta mening i livet.

Delaktigheten är en del av kyrkans och församlingens grundläggande väsen, ett sätt att leva ut den kristna tron och det allmänna prästadömet som har sin grund i dopet. Det är en fråga om att ge och få: de frivilliga ger av sin tid och sitt kunnande för det gemensamma goda och har möjlighet att ta emot kärlek och nåd och växa som kristna. Frivilligverksamheten stärker mångfalden i församlingens verksamhet genom att synliggöra varje människas betydelse för gemenskapen. Genom att verka som frivilliga kan församlingsmedlemmarna uppfylla sitt kall. Alla kan delta i frivilligverksamheten, medlemskap är inte nödvändigt.

I frivilligverksamheten deltar man utan lön, på eget initiativ och utgående från de för-

mågor som människor har. Den frivilliga har möjlighet att delta och påverka genom att i enlighet med sina värderingar agera till nytta för gemenskapen. Upplevelsen av att vara till nytta och innehållet i och syftet med frivilligverksamheten är det som gör frivilligverksamheten belönande.

Julinsamlingen Lahjoita lämmin joulumieli/Jul i sinnet i Hartola

Alla som vill kan bidra med livsmedel till insamlingen, t.ex. genom att ge något smått, sticka yllesockor/vantar eller ge av sin tid för att plocka ihop julkassar. Dessa sätt att hjälpa är precis lika värdefulla sätt som att göra en penningdonation. För många är det viktigt att hjälpa lokalt och samtidigt kanske det finns en vilja att hjälpa om man själv någon gång fått hjälp.

Förmågan att leva tillsammans ökar när vi möter andra. En av de grundläggande principerna i diakoniarbetet är att bemöta den andra värdigt och med respekt. Växelverkan hjälper människorna att bli sedda. Människor möter varandra utan att några är mer värdefulla än andra. Diakoniarbetet stöder i synnerhet sådana människor vars egna krafter och resurser av en eller annan orsak är avsevärt försvagade.

Inom diakoniarbetet stärker man delaktigheten i synnerhet när personen upplever ensamhet eller när det på ett eller annat sätt finns brister i färdigheterna att leva tillsammans med andra. Det är naturligt att det också uppstår meningsskiljaktigheter och konflikter bland dem som lever tillsam-

mans. Att hantera meningsskiljaktigheter och konflikter ger färdigheter att klara av dem och stärker människornas strategier för att klara av andra utmanande situationer i vardagen.

Till tanken om gemenskapsliv hör också rättvisa. Diakoniarbetarna kämpar tillsammans med den hjälpbehövande för att dennes rättigheter ska tillgodoses, i synnerhet i sådana situationer när den hjälpbehövande själv inte har kraft eller förmåga till det. När man känner att man blivit rättvist behandlad är det också lättare att dela med sig.

Rättvisa är också det att kyrkan är tillgänglig för alla som behöver den. Här är diakonin en föregångare. Diakonin är fysiskt, mentalt och andligt tillgänglig. Genom att garantera tillgänglighet ger vi människor en möjlighet att delta i all verksamhet. Det är viktigt att planera verksamheten så att den inte ställer några hinder för deltagande, till exempel genom olika former av dolda kostnader, samlingslokaler med dålig tillgänglighet eller krav vad gäller klädseln. Känslan av tillgänglighet kan förbättras genom att församlingen erbjuder jämlika möjligheter att delta utan att bli stämplad som hjälpbehövande eller mottagare av hjälp.

Att stärka frivilligverksamheten är ett strategiskt val. I kyrkans strategi Öppna dörrar presenteras kyrkans strategiska val i fråga om frivilligverksamheten. I enlighet med strategin strävar kyrkan efter att församlingarnas liv allt mer ska bygga på samlingsmedlemmarnas egen initiativrikedom och kompetens. Inom diakonins frivillig-

verksamhet bygger vi upp förtroende, gemenskap och en gemensam arbetskultur där den anställda i allt högre omfattning är en möjliggörare och coach.

En stor del av diakoniarbetarna samordnar på ett eller annat sätt frivilligverksamheten eller handleder frivilliga. Alla har dock inte det här inskrivet i sin befattningsbeskrivning, vilket gör att utvecklingen, samordningen och ledningen av diakonins frivilligverksamhet inte nödvändigtvis synliggörs i sin helhet. Många diakoniarbetare har länge upplevt att det inte finns tillräckligt med tid för att stöda de frivilliga och utveckla arbetet. Enligt diakonibarometern 2022 anser diakoniarbetarna att de mest betydelsefulla sätten att utveckla frivilligverksamheten vore att utveckla teamarbetet inom församlingen och att anslå mer arbetstid till att samordna frivilligverksamheten.

Diakonins mångsidiga frivilligverksamhet når ut till många olika typer av människor. I ljuset av resultaten från diakonibarometern ([Muuttuva ja muuttava diakonia, 2022](#)) framträder diakoniarbetets frivilligverksamhet som en omfattande, anpassningsbar, gemenskapsbaserad verksamhet med låg tröskel som når ut till människorna. Diakoniarbetets frivilliguppgifter är av varierande slag och ser olika ut i olika församlingar. De frivilliga verkar inom vänverksamhet och hjälper människor uträtta ärenden, de är aktiva inom mathjälpen, verkar som frivilliga inom den internationella diakonin och som insamlare för Gemensamt Ansvar, de ger ekonomisk och konkret hjälp och fungerar i gudstjänstuppgifter. De frivilliga deltar i genomförandet av församlingens evenemang och andakter, som ansvar-

spersoner för öppna mötesplatser och som lägerassistenter. En tredjedel av dem som svarade berättade att frivilliga i någon utsträckning deltar i diakonins kommunikations- och påverkansuppgifter.

Vissa uppgifter, såsom att vara frivillig inom vården i livets slutskede, ledare för en sorgegrupp eller erfarenhetsexpert, är till sin natur sådana att de attraherar personer som redan är engagerade i frågan. Nya frivilliguppgifter som uppkom under coronatiden var uppgifter relaterade till strömning och digital vänverksamhet.

Många som inte annars är engagerade i församlingens verksamhet deltar i diakonal frivilligverksamhet. I nästan varje församling finns det personer i arbetsför ålder som inte är sysselsatta och som deltar i frivilligverksamhet. I synnerhet de som själva har fått hjälp av diakonin är med i frivilligverksamhet. Diakonala volontärer är ofta också personer som inte är medlemmar i den evangelisk-lutherska kyrkan. Personer i pensionsåldern är en bärande kraft i volontärarbetet. Även många under 30 år deltar sporadiskt i frivilligarbetet.

I Jamppa i Träskända

verkar församlingens frivilliga i många olika uppgifter. I Jamppa delas matsvinnsmat ut och en gång i veckan bjuds besökarna på en riklig frukost. På tisdagar drivs tisdagscaféet med nästan uteslutande frivilliga krafter.

En gång i månaden hålls Jamppa-gudstjänsten, där frivilliga deltar i förberedelserna. Gemenskapen ordnar utfärder, en handarbetscirkel, gemensam odling och har sin egen Facebook-grupp.

Frivilligverksamheten öppnar dörrarna till församlingen. För att kunna anpassa sig till framtida förändringar krävs det en förändring i arbetsgemenskapens verksamhetskultur och en ny attityd när det gäller att ta sig an olika arbetsuppgifter tillsammans, över arbetsområdesgränserna. Att vara aktiv inom diakoni-arbetets frivilligverksamhet kan vara en inkörsport till församlingens övriga verksamhet. Det är viktigt att diakonins olika verksamhetsgrupper och de frivilliga inte förblir separata delar, utan att de är en del av den gemensamma verksamheten i församlingen. Människor som söker sig till frivilligverksamhet bryr sig inte om församlingens interna organisation i olika arbetsformer utan man vill hitta

KEVÄT 2023

JÄRVENPÄÄN
SEURAKUNTA

MEIDÄN JAMPPA

JAMPAN SYDÄN, REKIKATU 1

MAANANTAI	TIISTAI	KESKIVIikko	TORSTAI	PERJANTAI	LAUANTAI	SUNNUNTAI
				KLO 9-12		
			KLO 11.30	AAMUKAFFET		
			RUOKAJAKELU	KLO 10.30-12		EHTOOLLIS-
	KLO 12-15		vuoronumerot arvotaan klo 11.15	KÄSITYÖPIIRI		HARTAUDET
	TIISTAIKAHVILA					KLO 12
						29.1, 26.2., 26.3.
						9.4., 30.4. JA 28.5.

DIAKONIAN AJANVARAUS PUHELIMITSE MA JA TO KLO 10-11
P. 050 571 1889

MEIDÄN JAMPPA

uppgifter som passar en själv. Att hela arbetsgemenskapen förbinder sig vid gemensamma mål stöder församlingsmedlemmarnas möjlighet till deltagande.

I Tainionvirta församling

har den inkluderande servicemodellen [Meijän kirkko](#) för ett mer mångsidigt utnyttjande av kyrkolokalerna utarbetats av diakoniarbetare Kirsi Männistö. Grunden till modellen Meijän kirkko ligger i en hållbar diakoni och framför allt i ett stärkande av människors delaktighet. Det är mycket viktigt att genuint lyssna till människorna och se deras möjligheter till delaktighet och att också våga ge plats för dem. Modellen Meijän kirkko söker och skapar möjligheter att möta människor och stödja andligheten. Meijän kirkko är ett bevis på att det genom servicedesignen är möjligt att genuint göra såväl diakonin som församlingen mer tillgängliga, och att svara mot de olika dimensionerna av ett hållbart liv. Meijän kirkko är en diakoni med öppna dörrar.

Inom diakonin möter man många olika slags människor och reagerar snabbt på olika förändringar som inträffar i närmiljön. Församlingens verksamhet bör spegla församlingsmedlemmarna och området. I församlingen kan man bland annat dra nytta av metoden med glasögon för att förhindra utanförskap och använda den som en checklista så att ingen lämnas utanför.

Att reflektera över

När du hör begreppet "en brokig församling", vad ser du då framför dig? Är det något värt att eftersträva?

Hur kan frivilliga verka i din egen församling? Beakta frågan ur ett brett perspektiv med tanke på tillgänglighetsaspekterna.

Hur märks det i din församling att alla är välkomna och en viktig del av församlingen? Vad borde församlingen göra för att förbättra detta?

Har människor som kommer från andra kulturer möjlighet att komma med även som aktörer i er församling?

Är din församling beredd att anpassa sin egen praxis för att svara mot människornas behov?

Är din församlings verksamhet tillgänglig både fysiskt och andligt sett?

Är det lätt för dem som kommer någon annanstans ifrån och dem som har annan etnisk bakgrund att kliva över kyrkans tröskel eller skulle vi behöva bygga broar?

Kan nycklar till församlingens byggnader överlåtas till frivilliga?

7 Framgångsrik diakonikommunikation

Med mig
kan du
alltid prata

Målen med diakonins kommunikation är att berätta om diakonin så att lokalbefolkningen kommer med i verksamheten, får den hjälp de behöver och finner en mening med sina liv. Genom kommunikation får människor kontakt med varandra. Kommunikationen inom diakonin beskriver människors vardag, liv och erfarenheter. Där beskrivs också diakonins arbete, verksamhetssätt och principer på ett mångsidigt sätt. I sociala medier innebär diakoniarbetets kommunikation i allt högre grad närvaro. Vi är intresserade av människornas liv och vardag, vi lyssnar och svarar på människornas frågor. Antalet konton i sociala medier som fokuserar på temat diakoni har ökat och det

finns många sådana åtminstone på Facebook och Instagram och i någon mån också på X och på TikTok.

Ett annat mål med diakonins kommunikation är att berätta om fenomen som noterats inom diakonin, så att man ingriper i missförhållanden och orättvisor. Genom kommunikation kan man ändra verksamhetskultur och strukturer så att förutsättningarna för delaktighet och för verksamheten som helhet blir bättre. Med diakonikommunikationen beskriver och berättar man om de utmaningar människorna på orten möter i sin vardag, hur vanliga dessa svårigheter är och vilka praktiska lösningar dessa situationer har tvingat människor till. Målet är att göra det lättare för människor att få ta

del av samhällets hjälp och att delta i den samhälleliga debatten om värden, attityder, medelanvändning och planeringen och genomförandet av tjänster. Diakonikommunikationen förverkligas med hjälp av pressmeddelanden, artikeltips, intervjuer, information till beslutsfattare och diskussioner i sociala medier.

Ett tredje mål för diakonins kommunikation är att beskriva nyttan med diakonin, hur de människor som deltar upplever verksamheten och hur deras liv har förändrats genom den. Förutom att man beskriver verksamhetens omfattning och statistik är det viktigt att också kunna beskriva de förändringar som skett och hur verksamheten påverkar människornas liv. Vi gör det som är nödvändigt i den tid vi lever och det som behövs just nu i det finländska samhället. Förändringarna i människornas vardag kan utifrån sett verka små, men vara betydelsefulla för dem det gäller.

Bra källor att hänvisa till när man berättar om arbetets betydelse är kyrkans statistik, diakonibarometrarna samt nättidskriften Diakoniaplus och texter i andra aktuella diakonipublikationer. När man utvärderar den egna verksamheten är det viktigt att höra människornas synpunkter om hur verksamheten borde utvecklas.

Diakonikommunikationen ger en utmärkt möjlighet att förena olika yrkespersoners kompetens. Diakoniarbetaren kan stå för innehållet och ett kommunikationsproffs för formen och kanalerna. Diakoniarbetaren kan fungera som en brobyggare, så att den egentliga röst som hörs kommer direkt från de människor som på ett personligt

plan berörs av temat. Flera församlingar använder sig redan av erfarenhetsexperter. Inom Kuka kuuntelee köyhää-verksamheten (Vem lyssnar till de fattiga) ordnas diskussionstillfällen mellan dem som upplevt fattigdom och beslutsfattare. Målet med diskussionerna är att göra det möjligt för dem som upplevt fattigdom att själva föra fram sitt budskap till beslutsfattarna.

Att reflektera över

På vilka olika sätt och i vilka kanaler berättar vi och kan vi berätta om de utmaningar och framgångar som präglar vardagen för människorna på vår ort? Förmedlas den kunskap som samlats inom diakoniarbetet vidare till beslutsfattarna i området? Och hörs den i den allmänna debatten?

På vilka olika sätt kan vi erbjuda kanaler för de människor som berörs för att berätta om sin situation och framföra sina utvecklingsidéer?

Hur frågar vi efter respons på vår verksamhet? Hur vet vi om vi uppfyller de behov som invånarna i området har? Har vårt arbete de effekter som vi själva tror?

Vilka röster lyssnar man till i vår församling?

8 Diakonin öppnar kyrkans dörrar

Namnet på kyrkans strategi är Öppna dörrar. Ur diakonins perspektiv är det viktigt att man rör sig både in och ut genom kyrkans dörrar. Kyrkans dörrar är öppna så att man kan komma in i kyrkan och de är öppna så att man kan ge sig ut i världen, vardagen och livet. Församlingen verkar tillsammans med människorna på orten i deras vardag.

Kyrkans uppdrag har en holistisk inriktning och en befriande natur. Den holistiska inriktningen innebär här att Guds frälsningsverk riktar sig till hela människan i den historiska situation som hon befinner sig i. Att förkunna nåd, vittna om Guds rike och tjäna sin nästa ingår i Guds frälsningsplan. Församlingen lever i växelverkan med människornas vardagsverklighet som den ser ut i respektive tid. När församlingen genuint stävar efter

att lindra utanförskap och marginalisering, måste den också vara beredd att vid behov ändra sina egna tankesätt och strukturer.

Öppna dörrar utåt

*Kyrkans liv är missionsinriktat.
Därför börjar man med att förkunna
och tjäna. Evangeliet levs ut bland
människor. Behovet av diakoni ökar.
Ökad ojämlikhet, individualisering,
marginalisering och människornas
otrygghet utmanar kyrkan att
tillämpa nya verksamhetsmodeller
och arbetssätt.*

Diakoniarbetet bedrivs i nätverk med social- och hälsovårdsaktörerna i området. Till nätverket kring Träskändas Meidän Jamp-pa-verksamhet hör utöver församlingen också en stor mängd andra lokala aktörer från olika organisationer och staden. Jamppa-nätverket har också organiserat ett omröstningsställe för Träskända stads inkluderande budgetering i församlingens lokaler. Tanken bakom inkluderande budgetering är att stadsborna själva får påverka hur de egna skattepengarna används.

Öppna dörrar till kyrka och tillväxt

*Kyrkan är en gemenskap för
delaktighet och gästfrihet.
Kyrkan agerar så att var och en
upplever församlingskontakten som
en resurs och medlemskapet
i kyrkan som betydelsefullt under
hela sitt liv.*

Att lyssna är gästfrihet och en dörr till delaktighet. Diakoniarbetet främjar barns och ungas delaktighet, familjernas välmående och växelverkan mellan generationerna genom att ordna evenemang och genom att stöda människan individuellt och familjerna ekonomiskt. Verksamheten Tukikummit stöder barns och ungas delaktighet och motverkar utanförskap genom att ge möjlighet för barn i fattiga familjer att ha en hobby.

Om du verkligen vill höra

*Om du verkligen vill höra
lämna de förutfattade
meningarna utanför dörren,
kasta av dig allvetandets rock
lämna mina misstag från igår
i hallen och dina skor,
som inte har trampat på mina stigar.*

*Om du verkligen vill höra
dämpa ropet av allt som skaver
inom dig själv
och stig in med mjuka steg.
Dröj kvar en stund vid min sida,
som en gäst i mitt hem.*

*För jag vill bli sedd,
dela med mig av min berättelse.
Du gör mig mera hel
om du verkligen vill höra.
- Kirsi Männistö*

Öppna dörrar för alla

Varje människas värde är obestridligt och kyrkan försvarar detta. Vi främjar jämlikhet och jämställdhet. Vår verksamhet är medvetet inbjudande. Alla människor är välkomna med i församlingens verksamhet. Vi agerar aktivt mot hat och diskriminering.

I diakoniarbetet står dörrarna öppna oberoende av personens ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, politiska och sociala verksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsvariation, sexuell läggning eller någon annan omständighet som gäller den enskilde som person.

Öppna dörrar för gemensamt arbete och partnerskap

Kyrkans arbete är ett gemensamt arbete. För att utföra arbetet behövs både anställda och församlingsmedlemmar. I framtiden kräver organiseringen av kyrkans arbete ett målmedvetet samarbete mellan församlingar, men också med andra aktörer.

Diakoniarbetet verkar tillsammans med lokala samarbetsparter och församlingens andra arbetsområden och har ett aktivt arbetsgrepp med vidsträckta nätverk. Inom det ekonomiska stödet bedriver diakonin ett nära samarbete med andra social- och hälsovårdsaktörer på orten, vid behov ock-

så med fordringsägare. Diakoniarbetet är en aktiv part i nätverket för den riksomfattande insamlingen Jul i sinnet. En stor del av presentkortet delas ut via diakonin. Också många lokala organisationer donerar medel till församlingens diakoni för att användas i hjälparbetet.

Öppna dörrar för nya möjligheter

Av kyrkan krävs förmåga till och smidighet inför förändringar. Förändringarna är snabbare och mer oförutsägbara än tidigare.

Diakoniarbetet svarar på de utmaningar som människornas livssituation ger upphov till. Coronatiden visade att diakonin hade förmågan att agera raskt och hjälpa dem som behövde det när situationen i samhället förändrades snabbt. Diakoniarbetarna hade redan omfattande och väl fungerande samarbetsnätverk och kontakter till invånare i sårbar ställning. Diakonin stängde aldrig i något skede helt, utan utvecklade tillsammans med övriga aktörer tillvägagångssätt för att nå ut till och stöda människor enligt deras behov. Inom diakoniarbetet hoppas man att de nya samarbetsmodellerna fortsätter att utvecklas och lever vidare.

Diakoniarbetet har under decennierna utvecklats genom innovativa och experimentella projekt. Exempel på sådana är de projekt som genomförts med hjälp av anslagen för att förebygga marginalisering och kyrkans försöksprojekt.

En innovativ verksamhetsform är Pakilan

seurakuntas diakonala butik, som finansieras av Helsingfors kyrkliga samfällighet. Butiken erbjuder mathjälp, professionell hänvisning till olika tjänster, samtalshjälp, själavård samt sällskap, gemensamt program och kamratstöd. Det nya arbetssättet har sänkt tröskeln för att delta i församlingens verksamhet och söka hjälp i svåra situationer. Den diakonala butiken fungerar huvudsakligen med tidsbokning. Modellen gör det möjligt att reagera snabbt och i en krissituation kan man ofta boka en tid redan samma dag. Maten är i allmänhet ofta bara ett lockbete, medan det verkliga behovet oftast gäller samtal, hänvisning till tjänster, själavård eller ekonomisk rådgivning. Man reserverar ungefär en timmes tid, beroende på människans behov eller ork. Man får plocka åt sig mat alldeles som i en vanlig butik.

Öppna dörrar till framtiden

Hoppet bär. Vi upprätthåller hoppet i människornas liv och i samhället.

Hoppet öppnar dörrarna till framtiden. Diakonins kunder har i den Bikva-intervju som Kyrktjänst genomfört fastställt att den hjälp de fått från diakonin har gett dem hopp. De har konstaterat att hoppet föds ur tre olika faktorer och att diakoniarbetet har förmedlat dessa till dem:

1. Tron på att en förändring är möjlig
2. Känslan av att jag är värdefull
3. Känslan av att jag inte är ensam.

Församlingens verksamhet och framtid bör i allt större utsträckning bygga på kunskap om vad lokalbefolkningen önskar sig och behöver.

Hopp

*Även om ångesten känns som
en störtvåg som sköljer över en,
är styrkan ändå mindre än den hos*

Hoppet.

*Det fjäderlätta hoppet
behöver inget kraftigt brus,
utan kluckar glatt.*

*Det kikar in genom
den minsta springa,
smälter isen,
dyker upp mitt i den kargaste
ödemarken.*

*Den hittar en väg upp ur den
obrukade jorden,
och räds inte sinnets mörka rum.
Hoppet spirar ur kärlek.*

Och inget kan släcka kärleken.

- Kirsi Männistö

Läs mera

[Diakonian historiaa - evl.fi](http://evl.fi/diakonian-historiaa)

[Diakonisen toiminnan periaatteet - evl.fi](http://evl.fi/diakonisen-toiminnan-periaatteet)

[Kyrkans kärnkompetensbeskrivningar - evl.fi](http://evl.fi/kyrkans-karnkompetensbeskrivningar)

[Diakonia - evl.fi](http://evl.fi/diakonia)

[Raamattu ja diakonia - evl.fi](http://evl.fi/raamattu-ja-diakonia)

[Kyrkans statistiktjänst \(www.kirkontilastot.fi\)](http://www.kirkontilastot.fi)

[Taloudellinen avustaminen - evl.fi](http://evl.fi/taloudellinen-avustaminen)

[Rahahuolet - Turun ja Kaarinan seurakunnat \(turunseurakunnat.fi\)](http://turunseurakunnat.fi)

[Kyrkans publikationer \(evl.fi\)](http://evl.fi/kyrkans-publikationer)

[Meidän Jamppa - Träskända församling \(jarvenpaanseurakunta.fi\)](http://jarvenpaanseurakunta.fi)

[Meijän kirkko – Tainionvira församling](#)

[Öppna dörrar – Strategi för Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland fram till 2026 \(evl.fi\)](#)

[Diakonia+ \(diakoniaplus.fi\)](http://diakoniaplus.fi)

<https://www.kukakuunteleekoyhaa.fi>

Ulla Siirto, Veli-Matti Salminen & Oskari Kakkonen 9.5.2023:
[Seurakunnat ukrainalaisten pakolaisten tukena](#). Kirkon tutkimus ja koulutus.
Ajankohtaisraportti 3/2023.

Ylimaa Markus och Lahtiluoma Sami (2023) [Kunnat ja hyvinvointialueet - merkityksellistä yhteistyötä seurakuntien kanssa](#)

Veli-Matti Salminen: [Seurakuntatyö pitkittyneessä poikkeustilassa](#).
Raportti kirkon työntekijöiden ja luottamushenkilöiden
koronakyselystä 2021. Kirkon tutkimuskeskus 12.3.2021

Årligen i diakoniarbetet

över **2 miljoner**

Över 2 miljoner möten
med människor

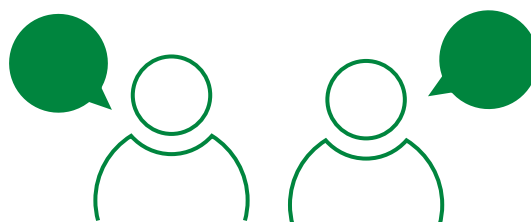

över **8 miljoner €**

Helhetssumman för den ekonomiska hjälpen
är över 8 miljoner

600.000

600 000 enskilda samtal

50%

Ensamboendes andel är 50 %

**Pengar,
sjukdom och
människorelationer**

De vanligaste ämnen vid samtal är pengar, sjukdom och människorelationer

*Delaktighet i Kristi död och uppståndelse
frigör människan till kärlek och tjänst:
"Men nu har vi blivit fria från lagen,
sedan vi dött bort från det som höll oss bundna,
och kan tjäna på ett nytt sätt, med vår ande,
och inte på det gamla, efter bokstaven."*

Rom 7:6

**KYRKANS
DIAKONI**

För ett människovärdigt liv

PUBLIKATIONEN DIAKONIN ÖPPNAR KYRKANS DÖRRAR

deltar i diskussionen om kyrkans betydelse
för människor och samhälle.

Välkommen att bekanta dig med och samtala
om den värld till vilken diakonin öppnar dörrar.

I publikationen finns frågor som du kan
ha nytta av när den egna församlingens
verksamhet utvecklas och
värderingar förtydligas.

**KYRKANS
DIAKONI**

För ett människovärdigt liv

